

КОМСЫЗЛЫК БӘЛАСЕ

(Венгр халык әкиятте)

2 нче сыйныф
(татар группасы)

Төзүче: Әлмәт шәһәрнен
муниципаль автономияле белем бирү
учреждениясе - 2 нче лицееның татар
теле һәм әдәбияты укытучысы
Кадырова Айгөл Фәһим кызы

-
- Чыңлады көмеш кыңгырау,
  - Безне дәрескә чакырып.
  - Кызыклы дәресне башлык
  - Парталар артына утырып.

● *Телләр белгән,
шлләр белгән.*

● *Язык разум
открывает.*

Халык авыз иҗат әсәрләренә нәрсәләр керә?

- **мәкальләр - пословицы**
- **бишек җырлары - колыбельные песни**
- **такмаklar - частушки**
- **санамышлар - считалки**
- **тизәйткечләр - скороговорки**
- **әкиятләр - сказки**

Бәяләү бите

ФИО, сыйныф		
Дата		
Дәрес темасы	Венгр халык әкиятә “Комсызлык бәласе”	
	Баллар	Нәтижә
Өй эшен тикшерү		
Сорауларга жавап бирү		
Такта алдында эшләү		
Телдән диафильм төзү		
Әкиятнең эчтәлеген сөйләү		
Әкиятне анализлау		
Билге		
<i>Кисә торган урыны</i>	<i>Кисә торган урыны</i>	
Өй эше	Юмартлык турында мәкальләр язып килергә	

СКОРНЯКЪ

Комсызлык турында мәкальләр

- Комсыз абынып егылса да, бер әйбер учлап алмыйча тормас.
- Комсызлык бер ишектән килеп керсә, бәхет икенче ишектән чыгып китә.
- Комсыз тау кимереп, диңгез суын эчсә дә туймас.
- Диңгезне күмеп була, әдәмнең комсызлыгын күмеп булмый.
- Азга канәгать итмәгән күбен күрмәс.
- Азның кадерен белмәгән күпнең кадерен белмәс

Дәреслек белән эшләү.

- «Комсызлык бәласе»
- (Венгр халык әкиятә) .
- Бит 38 – 40.

- **Проблема:** дәрес вакытында әкиятнең эчтәлеге буенча телдән диафильм төзеп буламы.
- **Максат:** телдән диафильм төзү.
- **Бурычлар:**
  - 1. Татарча – русча сүзлек өстендә эшләү.
  - 2. Сүzlәрне аңлап, дәрес әйтергә өйрәнү;
  - 3. Әкиятне сәнгатьле итеп, кычкырып уку;
  - 4. Ике яки өч сүздән генә торган жөмлөләр төзү;
  - 5. Эшнең нәтижәсен тәкъдим итү.

Татарча – русча сүзлек

- таба – находит
- тигез - ровно
- бүлә алмыйлар – не могут разделить
- бүлә - делит
- кычкыра – кричит
- тагын – ещё
- тигез бүлми – не делит ровно
- риза түгел – не согласны
- шаулашалар – шумят
- аптырап калмый – не растеряется
- авызларын ачып калалар – остаются ни с чем
- комсызлык – жадность, ненасытность
- бәла китерә – приносит беду (несчастье)

Ял минуты

- *Күн утырдым, аркам арыды (басалар),*
- *Аягым, кулым талды (урында атлайлар).*
- *Гәүдәм оеп, катып калды (уңга, сулга иеләләр),*
- *Билем бөгелмәс булды (алга, артка иеләләр).*

Карточкалар белән эш

- Аю балалары сыр табалар.
- Алар сыр бүлә алмыйлар.
- Төлке килә.
- Төлке сыр бүлә.
- Аю балалары кычкыралар.
- Төлке тагын бүлә.
- Төлке ашый.
- Аю балалары риза түгел.
- Алар шаулашалар.
- Сыр тигез түгел.
- Төлке аптырап калмый.
- Сыр кечкенә кала.
- Төлке көлә.
- Аю балалары авызларын ачып калалар.
- Комсызлык бәла китерә.

Әкиятне анализлау.

- Әкиятнең исеме ничек дип атала?
- Бу әкияттә сүз нәрсә турында?

СИМВОЛИК рәсемнәргә карап, ӘКИЯТНЕҢ ЭЧТӘЛЕГЕН ИСКӘ ТӨШЕРҮ

Ныгыту.

- - Димэк, аюларга нинди киңәш?
- - Төлкегә нинди киңәш?

Йомгаклау

- Димэк, экият нэрсэгэ өйрэтэ?
- Бу дэрес безгэ нинди тэрбия бирде?

Өй эше

- Юмартлык турында
мәкальләр язып килергә

● Рэхмэт барыгызга да.